

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาคารมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการงานประเพณีวัฒนธรรม
ผู้ไทยบุญบั้งไฟตะไลล้านเพื่อการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลกุคหว้า อำเภอภูมินารายณ์
จังหวัดกาฬสินธุ์ สรุปผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการศึกษา
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

ในการศึกษาคารมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการงานประเพณีวัฒนธรรม
ผู้ไทยบุญบั้งไฟตะไลล้านเพื่อการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลกุคหว้า อำเภอภูมินารายณ์
จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการงานประเพณี
วัฒนธรรมผู้ไทยบุญบั้งไฟตะไลล้านเพื่อการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลกุคหว้า อำเภอภูมินารายณ์
จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.48$; S.D. = .76) เมื่อพิจารณาจำแนก
เป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการดำเนินงาน ($\bar{X}=4.01$; S.D. = .88)
อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการวางแผนและ
การตัดสินใจ ($\bar{X}=3.28$; S.D. = .72) ด้านการติดตามประเมินผล ($\bar{X}=3.28$; S.D. = .72) ตามลำดับ
2. ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการงานประเพณี
วัฒนธรรมผู้ไทยบุญบั้งไฟตะไลล้านเพื่อการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลกุคหว้า อำเภอภูมินารายณ์
จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพและหมู่บ้านที่อยู่อาศัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปาน
กลาง เมื่อพิจารณาจำแนกตามเพศ พบว่า เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยสูงสุดและเพศชายมีเฉลี่ยต่ำสุด
เมื่อพิจารณาจำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีช่วงอายุ 41- 50 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและประชาชน
ที่มีช่วงอายุ 61 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อพิจารณาจำแนกตามอาชีพ พบว่า อาชีพเกษตรกรมี
ค่าเฉลี่ยสูงสุดและนักเรียน/นักศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อพิจารณาจำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย
พบว่า หมู่ที่ 9 มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและหมู่ที่ 11 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการงานประเพณี วัฒนธรรมผู้ไทยบุญบั้งไฟตะไลล้านเพื่อการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลกุดหว้า อำเภอภูพานรายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ค่าความถี่ของข้อเสนอแนะที่มีค่ามากที่สุด คือ ควรให้แต่ละหมู่บ้านเตรียมสินค้าจำหน่ายแต่เนิ่นๆ และมอบหมายให้มีการจำหน่ายสินค้าพื้นบ้านทุกหมู่บ้าน เพื่อเป็นการกระจายรายได้แก่ประชาชนให้มากขึ้น และค่าความถี่ที่ต่ำสุด มี 3 ข้อ คือ ควรจัดขบวนด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นและอย่างพอเพียง ควรยึดแนวทางของบรรพบุรุษและภูมิปัญญาเป็นหลักอย่าให้แตกต่างจากเดิม ควรส่งเสริมและสร้างรายได้จากการจัดงานให้มากขึ้น

อภิปรายผล

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการงานประเพณี วัฒนธรรมผู้ไทยบุญบั้งไฟตะไลล้านเพื่อการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลกุดหว้า อำเภอภูพานรายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งผลการศึกษาที่มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการงานประเพณี วัฒนธรรม ผู้ไทยบุญบั้งไฟตะไลล้านเพื่อการท่องเที่ยว ของเทศบาลตำบลกุดหว้า พบว่า ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการงานประเพณีวัฒนธรรมผู้ไทยบุญบั้งไฟตะไลล้านเพื่อการท่องเที่ยว ของเทศบาลตำบลกุดหว้า อำเภอภูพานรายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก คือ ด้านการดำเนินงานและอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการวางแผนและการตัดสินใจ ด้านการติดตามประเมินผล ซึ่งสามารถอภิปรายได้ดังนี้

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการตัดสินใจ จากผลการศึกษาที่ปรากฏ อาจเนื่องมาจากประชาชนต้องการให้เกิดศักยภาพในการบริหารจัดการ การท่องเที่ยวของท้องถิ่นของตนเอง จึงมีการมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผนในการจัดงานประเพณีวัฒนธรรมผู้ไทยบุญบั้งไฟตะไลล้าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมเกียรติ ชัยพิบูลย์ (2550 : 102 - 110) ได้ศึกษาการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา ศักยภาพการท่องเที่ยวชุมชนนครชุม อำเภอเมืองจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวของชุมชนนครชุมมีองค์ประกอบที่เหมาะสมสำหรับการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านสิ่งดึงดูดใจการเข้าถึงและสิ่งอำนวยความสะดวก แต่ยังมีจุดอ่อนในสิ่งอำนวยความสะดวกที่ต้องการ การปรับปรุงและสร้างให้มีจำนวนเพิ่มขึ้นกลุ่มตัวอย่างในชุมชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนอยู่ในระดับมากและกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการการมีส่วนร่วมทุกด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ผลการศึกษานโยบายการจัดการที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

1.2 ด้านการดำเนินงาน จากผลการศึกษาที่ปรากฏอาจเนื่องมาจากประชาชนมีส่วนร่วม ในการจัดตกแต่งขบวนแห่บั้งไฟในงานประเพณีวัฒนธรรมผู้ไทยบุญบั้งไฟตะไลล้าน มีส่วนร่วมในขบวนแห่บั้งไฟ มีส่วนร่วมในการเตรียมการจัดงานประเพณีวัฒนธรรมผู้ไทยบุญบั้งไฟตะไลล้าน มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์เชิญชวนรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดทำหนังสือ ป้ายประชาสัมพันธ์ สื่อต่าง ๆ แต่ละหมู่บ้านมีการจัดการด้านที่พักอาศัย ด้านอาหาร ด้านวัฒนธรรม ด้านแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น มีส่วนร่วมในการเตรียมบุคลากรเข้าร่วมขบวนแห่บั้งไฟมีส่วนร่วม ในการทำบั้งไฟตะไลล้าน ตะไลแสน มีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณในการจัดงาน ประเพณีวัฒนธรรมผู้ไทยบุญบั้งไฟตะไลล้านสอดคล้องกับ พนมพร สารสิทธิ์ยศ (2552 : 98 - 107) ได้ศึกษาเรื่องผู้ไทย : แนวทางการจัดการหมู่บ้านวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยว (โฮมสเตย์) จังหวัดมุกดาหาร พบว่า แต่ละหมู่บ้านมีการจัดการด้านที่พักอาศัย ด้านอาหาร ด้านวัฒนธรรม ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านการประชาสัมพันธ์ อย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับ วัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวผู้ไทย ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวในหมู่บ้านวัฒนธรรม เพิ่มขึ้น

ด้านการติดตามประเมินผล จากผลการศึกษาที่ปรากฏอาจเนื่องมาจากประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลความคุ้มค่า มีส่วนร่วมในการประเมินผลความสำเร็จของการจัดงาน มีส่วนร่วมในการประเมินผลความพึงพอใจในการจัดงานและมีส่วนร่วมในการประเมินผลด้าน ประโยชน์จากการจัดงานประเพณีวัฒนธรรมผู้ไทยบุญบั้งไฟตะไลล้าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สุภาวดี ฤดีภา (2550 : 102 - 105) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนา เทศบาลตำบลคำใหญ่ อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนใน กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลคำใหญ่ อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ด้านกระบวนการตัดสินใจ ด้านเศรษฐกิจ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสังคม ด้านการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและด้านการมีส่วนร่วมในการรักษาผลประโยชน์

2. ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการงานประเพณี วัฒนธรรมผู้ไทยบุญบั้งไฟตะไลล้านเพื่อการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลกุดหว้า อำเภอภูพาน จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพและหมู่บ้านที่อยู่อาศัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปาน กลาง เมื่อพิจารณาจำแนกรายด้าน พบว่า

เพศ ผลการศึกษามีส่วนร่วม จำแนกตามเพศ เมื่อพิจารณา พบว่า เพศหญิงมี ค่าเฉลี่ยสูงที่สุดและเพศชายมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบันผู้หญิงมีสิทธิเท่าเทียมกับ ผู้ชายและชอบความสนุกสนาน ชอบความสวยงาม ซึ่งส่งผลทำให้ผู้หญิงมีส่วนร่วมมากกว่าผู้ชาย

อายุ ผลการศึกษาการมีส่วนร่วม จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีช่วงอายุ 41 - 50 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และประชาชนที่มีช่วงอายุ 61 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคนในช่วงอายุ 41 - 50 ปี กำลังสร้างสรรค์ประสบการณ์และผลงานในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งเป็นวัยที่กำลังต้องการพัฒนาชุมชนทำให้มีส่วนร่วมมากกว่าคนในช่วงอายุ 61 ปีขึ้นไป ที่อยู่ในวัยชราและกำลังร่างกายอ่อนล้าทำให้มีส่วนร่วมน้อยกว่าคนในช่วงอายุอื่น

อาชีพ ผลการศึกษาการมีส่วนร่วม จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และประชาชนที่เป็นนักเรียน/นักศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรมีจำนวนมากกว่า ผู้ที่มีอาชีพอื่น และเป็นเวลาที่ว่างในการทำการเกษตร จึงทำให้สามารถมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงานประเพณีดังกล่าว

หมู่บ้านที่อยู่อาศัย ผลการศึกษาการมีส่วนร่วม จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย พบว่า ประชาชนที่มีอาศัยอยู่หมู่ที่ 9 มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 11 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 9 มีจำนวนมากกว่าประชาชนที่อาศัยในหมู่บ้านอื่น ๆ และคณะกรรมการชุมชนมีความเข้มแข็ง มีผู้นำที่อยู่ในวัยกลางคนและประชาชนให้ความร่วมมือการกระจายอยู่ทุกกลุ่ม จึงทำให้สามารถดึงประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากกว่าหมู่บ้านอื่น ๆ

3. ผลการศึกษาการข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการงานประเพณีวัฒนธรรมผู้ไทยบุญบั้งไฟตะไลล้านเพื่อการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลกุคหว้า อำเภอภูมินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ค่าความถี่ของข้อเสนอแนะที่มีค่ามากที่สุด คือ การบริหารจัดการงานจัดติมากขอให้จัดอย่างนี้ทุกปีและค่าความถี่ของข้อเสนอแนะที่มีค่าต่ำที่สุด คือ ควรจัดขบวนด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นและอย่างพอเพียง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชาชน ส่วนมากเห็นว่าการจัดงานในปีที่ผ่านมา นั้นดีแล้ว และต้องการให้จัดขบวนภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างเต็มรูปแบบในส่วนที่ขาดอยู่ ทั้งนี้เพราะว่า ประชาชนเห็นว่าการจัดงานประเพณีวัฒนธรรมผู้ไทยบุญบั้งไฟตะไลล้านของเทศบาลตำบลกุคหว้าเป็นงานสำคัญและเป็นที่น่าสนใจกับนักท่องเที่ยวทั่วไป ทั้งเป็นงานประจำจังหวัดทำให้เกิดความร่วมมือกับหลายฝ่าย ทำให้ผลของค่าความถี่ของข้อเสนอแนะ ที่มีค่ามากที่สุด คือ การบริหารจัดการงานจัดติมากขอให้จัดอย่างนี้ทุกปี แต่เนื่องจากการจัดงานเปลี่ยนจากเดิมมากทำให้ประชาชนบางส่วนยังต้องการเห็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวผู้ไทยกุคหว้าเหมือนที่เคยเห็นในอดีต เช่น รถแห่บั้งไฟที่มีการประดิษฐ์ ไม่ต้องการให้งบประมาณสิ้นเปลืองโดยการจัดจากพื้นที่อื่นมา เป็นต้น ทำให้ผลของค่าความถี่ของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับควรจัดขบวนด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นและอย่างพอเพียง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชาชน ส่วนมากเห็นว่าการจัดงานในปีที่ผ่านมา นั้นดีแล้วและต้องการให้จัดขบวนภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างเต็มรูปแบบในส่วนที่ขาดอยู่

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการผลการศึกษาไปให้

ผลจากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการงานประเพณีวัฒนธรรมผู้ไทยบุญบั้งไฟตะไลล้านเพื่อการท่องเที่ยวของเทศบาลตำบลภูคหว้า อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ในครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน ดังนี้

1.1 ด้านวางแผนและการตัดสินใจ ผลจากการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจเลือกคณะกรรมการจัดงานประเพณีวัฒนธรรมผู้ไทย บุญบั้งไฟตะไลล้าน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น แสดงว่าการคัดเลือกคณะกรรมการในการทำงานนั้น มีการคัดเลือกภายใน หรือ เป็นการกำหนดบุคคล โดยตรง ดังนั้นเทศบาลควรส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มมีส่วนร่วมในการทำงานนี้ด้วยหรือควรให้มีตัวแทนทุกภาคส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการ

1.2 ด้านการดำเนินงาน ผลจากการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริการด้านที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แสดงให้เห็นถึงนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาเข้าเย็นกลับ หรือ พักบ้านญาติ ดังนั้นในปีต่อ ๆ ไปเทศบาลควรมีการจัดหาที่พักแบบโฮมสเตย์ให้มากขึ้น เพื่อจะได้เป็นการกระจายรายได้แก่ประชาชนในพื้นที่มากขึ้น

1.3 ด้านการติดตามประเมินผล ผลจากการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการจัดงานประเพณี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอาจเป็นเพราะประชาชนส่วนใหญ่ไม่รู้กฎระเบียบ ของการจัดงานและคิดว่าเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการจัดงานและเนื่องจากกฎระเบียบ ข้อบังคับข้างข้อนั้นอาจใช้ความรู้ความสามารถโดยตรง ดังนั้นในปีต่อ ๆ ไปเทศบาลควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมรับฟังมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในคราวต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในด้านการมีส่วนร่วมด้านอื่น เช่น การมีส่วนร่วมในอย่างแท้จริง

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบที่เหมาะสมของการบริหารจัดการการท่องเที่ยว เช่น การบริหารจัดการการท่องเที่ยวแบบชุมชนมีส่วนร่วมที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลมาเปรียบเทียบกันเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารจัดการงานประเพณีต่อไป

2.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการสร้างรายได้จากผลิตภัณฑ์โอท็อปจากการท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY